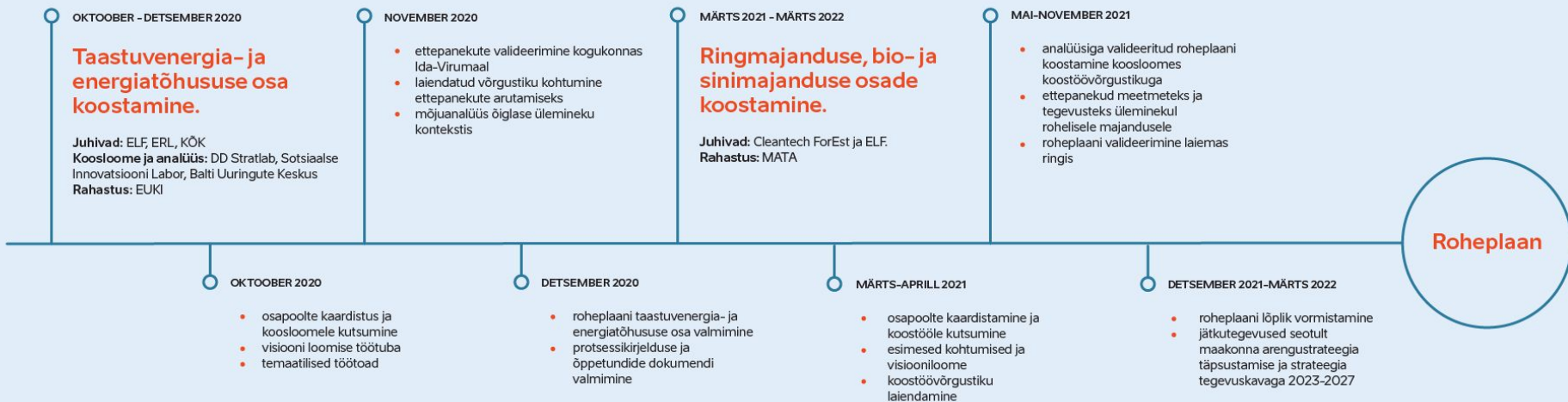

Roheplaani koostamise etapid

Ida-Virumaa õiglase ülemineku koosloomeprotsess taastuenergia- ja energiatõhususe valdkonnas

Osalejad: Eestimaa Looduse Fond, Eesti Roheline Liikumine, Keskkonnaõiguse Keskus, Taltech Virumaa Kollidž, TÜ suurte siirete töörühm, Eesti Taastuvenergia Koda, Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon, Eesti Päikeseelektri Assotsiatsioon, Ida-Virumaa Ettevõtluskeskus, Jõhvi Vallavalitsus, Toila Vallavalitsus, Sunly OÜ, Utilitas OÜ, Sunmill, Energiasalv OÜ, Tartu Regiooni Energiaagentuur, Cleantech forEst, Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Läbiviijad: DD StratLab, Sotsiaalse innovatsiooni labor, Balti-Uuringute Instituut

Projekti "Kliimamuutus ja Eesti energiapoliitika: mõtestatud dialoogi loomine tulevikustsenaariumide teemal" toetab Euroopa Kliimainitsiatiiv (EUKI). Selle rakendamist toetab Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Aastal 2030, kui on ellu viidud roheplaani energaetika osa, on Ida-Virumaal:

Sotsiaalne ja keskkondlik heaolu: parem looduskeskkond, uued töökohad, kohalike inimeste heaolu.

Uus lugu: Ida-Virumaa kui näidispiirkond ja selle uus kuvand (üleminek, maakasutus, energiasääst, kaevandusmõjud). Põlevkiviajaloo väärtustamine.

Roheline ja edukas kogukond: kogukonnaenergeetikapõhised asumid, kollektiivsed tuule- ja päikesepargid, inimesed aktiivsed energiatootmises.

KOV rohepöore: eestvedajad, motivatsioon ja võimekus arendusteks. Üleminek taastuv-energiale, nt avalikel hoonetel mikrojaamad, ühistransport.

Tööstuse rohepöore: Eesti roheline energia tootmise keskus. Nt ka CO₂ vaba keemiatööstus, termiline jäätmekäitlus. Tööstusalade väärimdamine.

Süsteemsed väikemeetmed: finants, nõu nt energiatõhususe, päikeseenergia edendamiseks.

Rohelabor: eksperimendaalsed soojamajanduse lahendused, pilootprojektid.

Lokaalne varustuskindlus: virtuaal-elektrijaamad, energiasalvestustehnoloogiad, vesiniku tootmine.

Tiptasemel haridus- ja teadusarendus: rohetehnoloogiate ja õiglase ülemineku kompetentsikeskus koostöös KOVde, ettevõtete, teadus- ja haridusasutustega.

Põlevkivielektrile on öeldud "ei".

Ettepanekud:

**Pilootprojektid,
näidised**

**Kompetentsikeskus,
energiaagentuur**

**Finantsinstrumendid,
toetused**

**Toetavad poliitika,
eesmärgid**

Ümberõppe võimalused

Ettepanekud:

- 1 Innovatiivse soojusmajanduse arendamine Ida-Virumaal
- 2 Hoonestuspoliitika muutmine Ida-Virumaal
- 3 Tervikliku energiatõhususe näidisprojekt ("Rohemajakas")
- 4 Finantsinstrumentide kogumik päikeseenergia laialdasemaks kasutuselevõtuks leibkondade, ettevõtete ja KOV-de poolt ning päikeseenergia sektoris ettevõtlusega alustamiseks.
- 5 Töötada välja käibekapitalilaenu toode päikeseenergia (aga ka laiemalt energiatõhususe nt. soojustagastusega vent. agregaadid, soojuspumpad) sektoris ettevõtlusega alustamiseks
- 6 Tehnilise oskustööjõu ümberõppeprogramm
- 7 Agrovoltaics soodustamise piloteerimine Ida-Virumaal
- 8 Kapitali kättesaamise parandamine kogukondadele ja väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKE) ning demokratiseerida ressursikasutust
- 9 Ülemineku/siirde kompetentsikeskus Ida-Virumaal
- 10 Ida-Virumaa energiaagentuuri loomine (suunatud KOVidele, kohalikud kogukonnad, kodanikud).
- 11 Toetuse pakkumine kodanike energiaühistute asutamise soodustamiseks
- 12 Fantoomliitumiste lahendus
- 13 KAMiga koostöö edendamine
- 14 Keskkonnaametile riiklike kliimaeesmärkide saavutamiseks sammude ettevõtmine kohustuslikuks
- 15 Kohaliku kasu mudeli tutvustamine Ida-Virumaal
- 16 Uus lugu
- 17 Käivitada energiasalvestuse pilootprojektide konsortsiume, kuhu kaasatakse kogu väärtusahel ning nende käivitamise eelduseks seada ka ärimudeli potentsiaal
- 18 Riiklik vajaduspõhine energiasalvestuse äriprojektide (TRL 9) toetamine/doteerimine ja nende loastamisprotsesside erikorras kiirendamine

Fookus piirangute eemaldamisele: Kaitseministeeriumiga leida võimalusi uuteks tuulealadeks, kohaliku kasu mudeliga suurendada elanike toetust ning leida lahendus fantoomliitumistele.

Finantsinstrumendid

Ümberõppimine

Piloodid

Kogukondlik ▲
energiatootmine

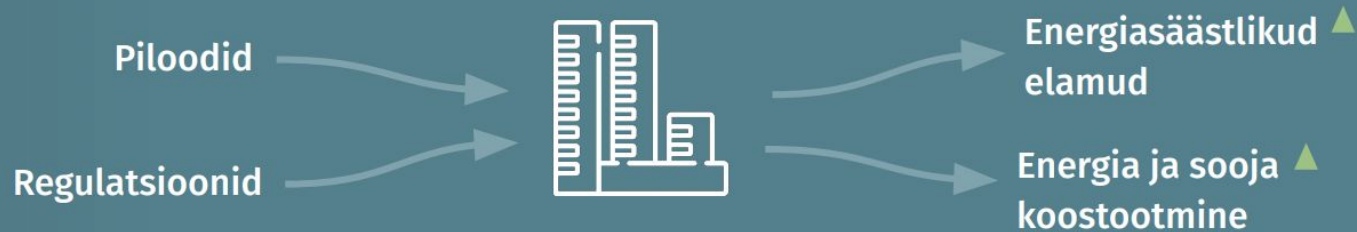
Päikeseenergeetika ▲
ettevõtlus

Mitmekesine ▲
energiaportfell

Päikeseenergia ei vaja niivõrd takistuste eemaldamist, kuivõrd tuge:

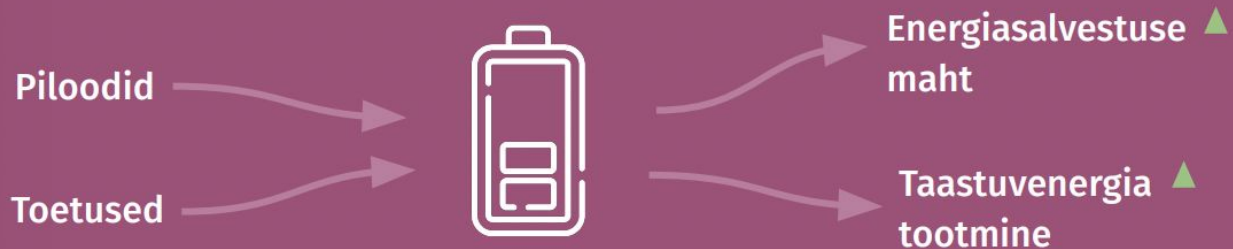
- finantsinstrumendid nii eramajapidamistele kui ettevõtetele, kuid ka ümberõppe kujul.
- piloteerimine agrovoltaics tehnoloogiatega.

Energiatõhususe saavutamiseks:

- elektrivõrgu, soojamajanduse kui elamute tasandi innovatiivsete lahenduste katsetamine ja kasutuselevõtt
- aeglaselt kulgev elamute renoveerimine vajab terviklikku poliitilist lähenemist

Energiasalvestuse mahu kasvatamine:

- tehnoloogiapiloodid
- vajaduspõhiselt valmis tehnoloogiatega jaamade rajamise rahastamine

Erikorras peaks kiirendama loastamisprotsesse.

Ettepanekud leiab ja neile saab anda tagasisidet: www.kliimadialoog.ee/roheplaan

Arutelud jätkuvad **märtsis 2021:**

- laiendame võrgustikku
- alustame uue koosloomeprotsessiga keskendudes ring-, bio- ja sinimajandusele
- loome osalistega süsteemi plaani elluviimise monitoorimiseks ja kommunikeerimiseks

Ootame koostööle!